

BIBLIOTEKA MYŚLI
EKONOMICZNEJ

Ewolucja nauk ekonomicznych II Ekonomia a pandemia COVID-19 – potrzeba bieżących dostosowań czy zmiany paradygmatu?

REDAKCJA NAUKOWA

Bogusław Fiedor, Marian Gorynia, Andrzej Szablewski

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

EWOLUCJA NAUK EKONOMICZNYCH II

EKONOMIA A PANDEMIA COVID-19 – POTRZEBA BIEŻĄCYCH DOSTOSOWAŃ CZY ZMIANY PARADYGMATU?

Redakcja naukowa:
BOGUSŁAW FIEDOR
MARIAN GORYNIA
ANDRZEJ SZABLEWSKI

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Warszawa 2023

Recenzenci:

prof. dr hab. Piotr Dominiak
prof. dr hab. Stanisław Rudolf

Redakcja naukowa:

prof. dr hab. Bogusław Fiedor
prof. dr hab. Marian Gorynia
prof. dr hab. Andrzej Szablewski

Redakcja językowa i korekta:

Agnieszka Łągowska

Skład i łamanie:

Hanna Fijołek
Joanna Piotrkowicz

© Polskie Towarzystwo Ekonomiczne 2023

Monografia została dofinansowana przez Fundację Empiria i Wiedza.

ISBN: 978-83-65269-43-0

Na okładce wykorzystano zdjęcia:

- © <https://pl.123rf.com/darmowe-zdj%C4%99cia-stockowe/194401324.html>
- © <https://pl.123rf.com/darmowe-zdj%C4%99cia-stockowe/198884891.html>
- © <https://pl.123rf.com/darmowe-zdj%C4%99cia-stockowe/210938300.html>

Wydawca:

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne
ul. Nowy Świat 49, 00 042 Warszawa
tel. 22 551 54 01, fax 22 551 54 44
<http://www.pte.pl>
e mail: zk@pte.pl
www.ksiazkiekonomiczne.pl

Druk i oprawa:
Sowa sp. z o.o.

Spis treści

<i>Bogusław Fiedor, Marian Gorynia, Andrzej Szablewski</i> Wprowadzenie	11
---	----

CZĘŚĆ I

EWOLUCJA NAUK EKONOMICZNYCH – WYZWANIA METODOLOGICZNE

<i>Bogusław Fiedor, Marian Gorynia</i> Spoleczna sprawczość i użyteczność nauk ekonomicznych w kontekście klasyfikacji dziedzin i dyscyplin naukowych	19
1. Wstęp	19
2. Istota i ograniczenia społecznej sprawczości i użyteczności nauk ekonomicznych.....	20
3 Stan obecny oraz postulaty odnośnie do usytuowania nauk ekonomicznych w klasyfikacji dziedzin i dyscyplin naukowych.....	25
3.1. Współczesne nauki ekonomiczne – zagadnienia definicyjne i klasyfikacyjne	26
3.2. Postulat rozluźnienia ram klasyfikacyjnych w systemie organizacji nauki w Polsce	27
3.3. Organizacja pracy Rady Doskonałości Naukowej	28
4. Zakończenie.....	33

<i>Łukasz Hardt, Marek Kośny</i> Zwrot empiryczny w ekonomii. Przykład badań nad nierównościami	37
1. Wstęp	37
2. Zwrot empiryczny, czyli co?	39
3. Zwrot empiryczny w ekonomii.....	43
4. Przejście do analiz empirycznych w ekonomicznych badaniach nad nierównościami	48
5. Podsumowanie.....	55

Aneta Hryckiewicz-Gontarczyk, Malwina Rzepka

Ewolucja metod badawczych i wykorzystywanych danych w badaniach z dyscypliny ekonomia i finanse	58
1. Wstęp.....	58
2. Dostęp do danych	61
2.1. <i>Big data</i>	61
2.2. Rozwój mediów społecznościowych.....	62
3. Nowoczesne metody badawcze	63
3.1. Metody uczenia maszynowego.....	63
3.2. Przetwarzanie języka naturalnego	64
3.3. Sieci neuronowe	65
3.4. Analiza sentymentu	66
4. Zastosowanie nowych metod badawczych w dziedzinie ekonomii i finansów.....	67
4.1. Zastosowanie analizy sentymentu do prognozowania wahań na rynku akcji	67
4.2. Zastosowanie sztucznej sieci neuronowej do prognozowania bankructwa firmy	67
4.3. Uczenie głębokie oraz prognozowanie zmian na rynku akcji	69
5. Zakończenie	70

Krzysztof Jajuga, Józef Pociecha, Mirosław Szreder

Współczesne dylematy metod statystycznych i ekonometrycznych w zastosowaniach społeczno-ekonomicznych	73
1. Wstęp.....	73
2. Przemiany w badaniach ekonomicznych i społecznych – niektóre współczesne tendencje.....	74
2.1. Badania w naukach ekonomicznych i społecznych w ostatnich latach	74
2.2. Statystyka a uczenie maszynowe (sztuczna inteligencja).....	76
3. Praktyka wnioskowania statystycznego – współczesne wyzwania.....	80
4. Wyzwania stojące przed badaniami za pomocą metod uczenia statystycznego ...	84
4.1. Istota uczenia statystycznego.....	84
4.2. Zasady uczenia statystycznego	85
4.3. Panorama metod uczenia statystycznego	87
4.4. Paradygmat uczenia statystycznego	88

CZĘŚĆ II**EWOLUCJA NAUK EKONOMICZNYCH – WYZWANIA I IMPERATYWY ZWIĄZANE ZE WSPÓŁCZESNYMI MEGATRENDAMI ROZWOJOWYMI I CZASAMI WIELKICH PRZEŁOMÓW***Tomasz Szapiro*

Ekonomia i sztuczna inteligencja – sądy i przesady	93
1. Poznanie naukowe – motywy i metody	93
2. Ekonomia i dane	94
3. Sztuczna inteligencja na drodze od optymalizacji do aproksymacji	95
4. Od ekonomii do sztucznej inteligencji	98
5. Od sztucznej inteligencji do ekonomii	100
6. Wybrane przewidywania, oczekiwania i rekomendacje	104

Jan Koleśnik

Dezintermediacja finansów – przyszłość bankowości?	107
1. Wstęp	107
2. Niebankowi pośrednicy finansowi – od <i>shadow banking</i> do fintechów	108
3. Pieniądz cyfrowy banku centralnego – rewolucja czy ewolucja dla banków? ...	112

Andrzej K. Koźmiński

Przywódstwo w czasach zarazy	118
---	-----

Wojciech Czakon

Strategia w czasach przełomów	131
1. Wprowadzenie	131
2. Jak rozpoznać czasy przełomów?	132
3. Co odróżnia problemy strategiczne od wszystkich innych?	134
4. Kluczowe zadania strategii w czasie przełomów	136

Wojciech Paczos

Gospodarcza odbudowa po pandemii COVID-19	140
1. Makroekonomia wobec wybuchu pandemii COVID-19. Czy potrzebna jest zmiana paradygmatu?	140
2. Uwaga na gospodarczy „ <i>long COVID</i> ”	142
3. Lekcje z pandemii	143
4. Bilans ryzyk gospodarczych w 2022 roku	145
5. Szczepienia przeciw COVID-19 a wzrost gospodarczy	147
6. Gospodarcze zwroty z inwestycji	148
7. Prawdziwe koszty kryzysu COVID-19: spadek ze ścieżki wzrostu	150
8. Podsumowanie	151

CZĘŚĆ III**EWOLUCJA NAUK EKONOMICZNYCH –****WYZWANIA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNE I PRZYRODNICZE***Konrad Prandecki***Ewolucja nauk ekonomicznych w następstwie zmian środowiska**

przyrodniczego	157
1. Wprowadzenie	157
2. Wyzwania środowiskowe jako czynnik zmian	158
3. Nauki ekonomiczne wobec problemów środowiska	160
4. Czynniki zmian, czyli co musi nastąpić, aby ewolucja była możliwa	163
5. Podsumowanie	166

*Eugeniusz Kwiatkowski, Łukasz Arendt***Wyzwania rozwojowe dla rynku pracy. Rola nowoczesnych technologii** 169

1. Wstęp	169
2. Nowoczesne technologie a kierunki zmian na rynku pracy	172
3. Pandemia COVID-19 a polski rynek pracy – ujęcie syntetyczne	178
4. Wnioski dla wyzwań i badań rynku pracy	180

*Gertuda Uścińska***Współczesne wyzwania dla polityki społecznej – wybrane problemy**

z obszaru zabezpieczenia społecznego	185
1. Wprowadzenie	185
2. Wyzwania demograficzne a zabezpieczenie społeczne	187
2.1. Zmiany demograficzne a kondycja funduszu emerytalnego	187
2.2. Wysokość świadczeń emerytalnych i ich determinanty	189
2.2.1. Adekwatność świadczeń emerytalnych. Emerytury groszowe	190
2.2.2. Dodatkowe oszczędzanie jako warunek konieczny bezpiecznej starości	192
2.3. Narastające ryzyko niesamodzielności	193
3. Rynek pracy – doświadczenia z okresu pandemii i kryzys migracyjny. Wyzwania dla zabezpieczenia społecznego	193
3.1. Nowe formy pracy a bezpieczeństwo socjalne pracujących	194
3.2. Cudzoziemcy w ubezpieczeniu społecznym	195
4. Kryzys uchodźczy – wsparcie państwa polskiego dla uchodźców z Ukrainy	196
5. Skuteczność działań antykryzysowych – uwarunkowania instytucjonalno-organizacyjne (CASE ZUS)	198
6. Zakończenie	200

Agnieszka Chłoń-Domińczak

Monitorowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej osób w wieku 50 lat lub więcej w Europie w okresie pandemii COVID-19	204
1. Wprowadzenie	205
2. Kontekst badania: zachorowania na COVID-19 oraz działania rządów	208
3. Doświadczenie zachorowania na COVID-19 wśród osób w wieku 50 lub więcej lat.....	209
4. Społeczne i ekonomiczne konsekwencje pandemii COVID-19: wybrane wyniki badania SHARE Corona 2	211
4.1. Zachowania ochronne osób w wieku 50+ w okresie pandemii	211
4.2. Dobrostan psychiczny w okresie pandemii	213
4.3. Rezygnacja z wizyt lekarskich	214
4.4. Aktywność zawodowa i wykonywanie pracy w okresie pandemii	214
4.5. Sytuacja ekonomiczna osób w wieku 50 lat lub więcej w okresie pandemii	217
4.6. Kontakty społeczne w okresie pandemii	219
5. Podsumowanie.....	220

ZAŁĄCZNIKI

RELACJE Z SESJI PLENARNYCH KONFERENCJI PT. EWOLUCJA NAUK EKONOMICZNYCH II (ENE II). EKONOMIA A PANDEMIA COVID-19 – POTRZEBA BIEŻĄCYCH DOSTOSOWAŃ CZY ZMIANY PARADYGMATU? (22 LISTOPADA 2022 R.)

Andrzej Szablewski

Załącznik 1: Relacja z sesji plenarnej pt. „Wyzwania metodologiczne”	225
---	-----

Wojciech Dyduch

Załącznik 2: Relacja z sesji plenarnej pt. „Wyzwania i imperatywy związane ze współczesnymi megatrendami rozwojowymi i czasami wielkich przełomów”	234
---	-----

Małgorzata Zaleska

Załącznik 3: Relacja z sesji plenarnej pt. „Wyzwania społeczno-demograficzne i przyrodnicze”	244
---	-----

NOTY BIOGRAFICZNE AUTORÓW	249
---------------------------------	-----

INDEKS NAZWISK	255
----------------------	-----

INDEKS RZECZOWY	263
-----------------------	-----

Wprowadzenie

Na niniejszą książkę składa się dorobek konferencji pt. *Ewolucja nauk ekonomicznych (ENE II). Ekonomia a pandemia COVID-19 – potrzeba bieżących dostosowań czy zmiany paradygmatu?*, która odbyła się 22 listopada 2022 roku w Warszawie. W istocie tematyka tej konferencji stanowiła kontynuację dyskusji podjętej już na zorganizowanej w 2018 roku przez Radę Naukową Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i Komitet Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk konferencji pt. *Ewolucja nauk ekonomicznych. Jedność a różnorodność, relacje do innych nauk, problemy klasyfikacyjne*. Jej dorobek został także przedstawiony w formie monografii pod tym samym tytułem, wydanej w 2019 roku przez Polską Akademię Nauk (PAN), której redaktorem naukowym był M. Gorynia¹.

Monografia ta była próbą przedstawienia stanu refleksji nad tożsamością nauk ekonomicznych przez przedstawicieli szeroko rozumianego środowiska naukowców reprezentujących nauki ekonomiczne, które były wówczas integralną dziedziną wiedzy, składającą się z czterech dyscyplin: ekonomii, finansów, nauk o zarządzaniu i towaroznawstwa. Z punktu widzenia prezentowanych w tej monografii poglądów w kwestii usytuowania nauk ekonomicznych, nie miały większego znaczenia dokonane we wrześniu 2018 roku zmiany w klasyfikacji dyscyplin, ponieważ sprowadzały się one jedynie do częściowej dezagregacji ww. dziedziny. Można bowiem przyjąć, że utworzona wtedy dyscyplina ekonomia i finanse stanowiła sumę dwóch wcześniej występujących dyscyplin, czyli ekonomii i finansów. Z kolei druga dyscyplina nauki o zarządzaniu i jakości może być traktowana jako wynik połączenia dwóch wcześniej występujących dyscyplin, a mianowicie nauk o zarządzaniu i towaroznawstwa (w części). Dodatkowo wyodrębniona została kolejna dyscyplina, która niekiedy zaliczana bywa do formalnie nieistniejącej quasi-dziedziny nauk ekonomicznych o nazwie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (tak rozumiana quasi-dziedzina nauk ekonomicznych stanowi umownie poddziedzinę nauk społecznych).

---

¹ M. Gorynia (red.), *Ewolucja nauk ekonomicznych. Jedność a różnorodność, relacje do innych nauk, problemy klasyfikacyjne*, Polska Akademia Nauk, Warszawa 2019, <https://publikacje.pan.pl/book/131636/ewolucja-nauk-ekonomicznych-jednosc-a-roznorodnosc-relacje-do-innych-nauk-problemy-klasyfikacyjne>.

Warto podkreślić, że tematyka klasyfikacji nauk ekonomicznych była już od dawna przedmiotem dyskusji prowadzonej w środowisku przedstawicieli nauk ekonomicznych, a w szczególności członków Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN, Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego oraz pracowników Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN. W toku przygotowań do zorganizowania pierwszej konferencji do merytorycznej współpracy i udziału w niej zostali zaproszeni przedstawiciele sześciu komitetów PAN, związanych z szeroko rozumianymi naukami ekonomicznymi.

Wybuch, przebieg i skutki pandemii COVID-19 przyczyniły się do zapoczątkowania szerokiej dyskusji na temat możliwego wpływu pandemii na modyfikację czy wręcz rewizję sposobu uprawiania nauk ekonomicznych². Stąd zrodziła się potrzeba powrotu do pogłębionej dyskusji na temat ewolucji i klasyfikacji nauk ekonomicznych na forum II edycji konferencji z 2018 roku. Potwierdzały to także opinie wyrażane w czasie posiedzeń i seminariów organizowanych przez Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Komitet Nauk Ekonomicznych PAN i Polskie Towarzystwo Ekonomiczne (PTE), a w szczególności:

- Seminarium Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN: *Gospodarka i społeczeństwo post-covidowe: spojrzenie ekonomisty i psychologa społecznego*; 13 października 2020 roku, wystąpienia wprowadzające wygłosili: prof. Marian Gorynia (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu) i prof. Dariusz Doliński (członek korespondent PAN, Uniwersytet SWPS).
- *Jak pandemia Sars-CoV-2 zmienia rynek pracy? – Krótko- i średniookresowy wpływ epidemii na zatrudnienie i świat pracy w Polsce i w Niemczech* – 28 października 2020 roku odbyło się seminarium międzynarodowe współorganizowane przez Fundację im. Friedricha Eberta, Przedstawicielstwo w Polsce wraz z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym, Komitetem Nauk Ekonomicznych oraz Komitetem Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN. Podczas debaty podjęto próbę podsumowania skuteczności zastosowanych dotychczas w obu krajach instrumentów polityki państwa, mającej na celu ochronę miejsc pracy i ograniczanie negatywnych skutków pandemii dla rynku pracy.
- *Pandemia COVID-19 a finanse publiczne – stabilizacja makroekonomiczna czy potrzebna jest zmiana paradygmatów?* Seminarium odbyło się 17 listopada 2020 roku. Współorganizatorzy: Zarząd Krajowy PTE, Rada Naukowa PTE, Komitet Nauk Ekonomicznych PAN, Komitet Nauk o Finansach PAN oraz Instytut Nauk Ekonomicznych PAN.
- *Finanse publiczne po COVID-19* – seminarium odbyło się 2 lutego 2021 roku. Współorganizatorzy: Rada Naukowa PTE, Komitet Nauk Ekonomicznych PAN,

---

² Banaszyk P., Deszczyński P., Gorynia M., Malaga K., *Przestanki modyfikacji wybranych koncepcji ekonomicznych na skutek pandemii COVID-19*, „Gospodarka Narodowa”, 2021, 1, s. 53-86; <https://gnp-je.sgh.waw.pl/Author-Piotr-Banaszyk/16174>.

Komitet Nauk o Finansach PAN oraz Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, zaprosili pięciu byłych polityków rządowych wysokiego szczebla, którzy zaprezentowali swoje poglądy na temat wyzwań i zagrożeń dla finansów publicznych i rozwoju gospodarczego po pandemii.

W toku przygotowań do II edycji konferencji, jej organizatorzy – Komitet Nauk Ekonomicznych PAN, PTE i Instytut Nauk Ekonomicznych PAN – ustalili temat: *Ewolucja nauk ekonomicznych (ENE II). Ekonomia a pandemia COVID-19 – potrzeba bieżących dostosowań czy zmiany paradygmatu?* oraz zaproponowali Autorom referatów następujące ogólne, kierunkowe ścieżki konferencyjne:

- ewolucja badań wewnątrz dyscyplin i subdyscyplin nauk ekonomicznych – ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno-gospodarcza i gospodarka przestrzenna; inne subdyscypliny według uznania komitetów PAN,
- ewolucja miejsca nauk będących przedmiotem zainteresowania danego komitetu PAN w ramach nauk ekonomicznych albo relacji z naukami ekonomicznymi, ewolucja relacji pomiędzy dyscyplinami i subdyscyplinami nauk ekonomicznych,
- ewolucja relacji pomiędzy naukami ekonomicznymi a innymi dziedzinami i dyscyplinami nauki: imperializm ekonomii jako nauki a współpraca z innymi dziedzinami i dyscyplinami nauk,
- problem interdyscyplinarności w naukach ekonomicznych,
- inne zagadnienia uznane za ważne z punktu widzenia zarysowanego tytułu konferencji.

Ustalono także, że sprecyzowanie szczegółowych, tematycznych ścieżek konferencyjnych dla poszczególnych dyscyplin i subdyscyplin nauk ekonomicznych będzie pozostawione komitetom PAN zaproszonym do współpracy w organizacji konferencji. Główni organizatorzy zaproponowali trzy takie ścieżki dla subdyscypliny ekonomia i finanse:

- wpływ kryzysu pandemicznego na zmianę paradygmatu antropologiczno-behawioralnego ekonomii jako nauki (w perspektywie doświadczeń związanych z kryzysami gospodarczymi i zjawiskami kryzysowymi w rozwoju ekonomii jako nauki),
- kryzys społeczno-ekonomiczny wywołany pandemią COVID-19 a makroekonomia i polityka makroekonomiczna – podstawowe dylematy dotyczące polityki fiskalnej i monetarnej,
- lekcje z kryzysu pandemicznego w kontekście współczesnych megatrendów cywilizacyjno-technologicznych i ekonomicznych.

W skład Rady Programowej konferencji weszli:

- przewodniczący – prezes PTE – prof. Marian Gorynia,
- wiceprzewodniczący – przewodniczący Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN – prof. Bogusław Fiedor,

- wiceprzewodniczący – zastępca dyrektora Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN – prof. Andrzej Szablewski,
- prezes honorowy PTE – prof. Elżbieta Mączyńska,
- wiceprezes PTE – prof. Łukasz Hardt,
- przewodniczący Komitetu Statystyki i Ekonometrii PAN – prof. Krzysztof Jajuga,
- przewodniczący Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN – prof. Wojciech Dyduch,
- przewodnicząca Komitetu Nauk o Finansach PAN – prof. Małgorzata Zaleska,
- przewodnicząca Komitetu Nauk Demograficznych PAN – prof. Elżbieta Gołata,
- przewodnicząca Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN – prof. Gertruda Uścińska,
- przewodniczący Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” – dr Konrad Prandecki.

Do Komitetu Organizacyjnego weszli:

- przewodniczący – prof. Marek Kośny, przewodniczący RN PTE,
- prof. Marzanna Poniawicz, wiceprzewodnicząca RN PTE,
- prof. Beata Majecka, sekretarz generalny PTE,
- prof. Krzysztof Bartosik, z-ca dyrektora INE PAN,
- mgr Krystyna Łuszczynska, Biuro Zarządu Krajowego PTE,
- mgr Elżbieta Magdalińska, Sekretariat KNE PAN (sekretarz techniczny Komitetu),
- mgr Joanna Pęczkowska, INE PAN.

Merytoryczny program konferencji zawierał trzy sesje plenarne, które obejmowały wymienione niżej wystąpienia oraz dyskusję wokół podjętej w nich problematyki.

Sesja plenarna: *ENE – wyzwania metodologiczne*,

prowadzący: prof. dr hab. Andrzej Szablewski

- *Społeczna sprawczość i użyteczność nauk ekonomicznych w kontekście klasyfikacji dziedzin i dyscyplin naukowych* – prof. dr hab. Bogusław Fiedor, prof. dr hab. Marian Gorynia
- *Zwrot empiryczny w ekonomii. Przykład badań nad nierównościami* – prof. dr hab. Łukasz Hardt, dr hab. Marek Kośny, prof. UEW
- *Ewolucja metod badawczych i wykorzystywanych danych w badaniach z dyscypliny ekonomia i finanse w obliczu rozwoju nowych technologii i pojawiających się zjawisk w gospodarce światowej* – dr hab. Aneta Hryckiewicz-Gontarczyk, prof. ALK
- *Współczesne dylematy metod statystycznych i ekonometrycznych w zastosowaniach społeczno-ekonomicznych* – prof. dr hab. Krzysztof Jajuga, prof. dr hab. Józef Pociecha, prof. dr hab. Mirosław Szreder

Sesja plenarna: *ENE – wyzwania i imperatywy związane ze współczesnymi megatrendami rozwojowymi i czasami wielkich przełomów,*

prowadzący: prof. dr hab. Wojciech Dyduch

- *Ekonomia i sztuczna inteligencja – sądy i przesady* – prof. dr hab. Tomasz Szapiro
- *Dezintermediacja finansów – przyszłość bankowości?* – dr hab. Jan Koleśnik, prof. SGH
- *Przywództwo w czasach zarazy* – prof. dr hab. Andrzej Koźmiński
- *Strategia w czasach przełomów* – prof. dr hab. Wojciech Czakon
- *Odbudowa gospodarcza po pandemii COVID-19* – dr Wojciech Paczós

Sesja plenarna: *ENE – wyzwania społeczno-demograficzne i przyrodnicze,*

prowadzący: prof. dr hab. Małgorzata Zaleska

- *Ewolucja nauk ekonomicznych w następstwie zmian środowiska przyrodniczego* – dr Konrad Prandecki
- *Wyzwania rozwojowe dla rynku pracy i zarządzania zasobami ludzkimi* – prof. dr hab. Eugeniusz Kwiatkowski, prof. dr hab. Łukasz Arendt
- *Współczesne wyzwania dla polityki społecznej – zwłaszcza obszaru zabezpieczenia społecznego* – prof. dr hab. Gertruda Uścińska
- *Monitorowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej osób w wieku 50 lub więcej lat w Europie – badanie SHARE Corona* – dr hab. Agnieszka Chłoń-Domińczak, prof. SGH

Na zakończenie należy podkreślić, że struktura i układ treści niniejszego opracowania korespondują z wyżej przedstawionym programem konferencji (teksty zostały opublikowane w zaprezentowanej kolejności wystąpień). Trzeba także zaznaczyć, że relacjonowana i prowadzona w tej książce dyskusja w żadnym wypadku nie może być uznana za zakończoną. Wydaje się, że dobrą praktyką powinno stać się okresowe organizowanie podobnych konferencji, aby refleksja nad stanem i kierunkami ewolucji nauk ekonomicznych miała charakter bardziej dojrzały oraz systematyczny i w ten sposób przyczyniała się do podniesienia ich poziomu, a tym samym społecznej użyteczności.

Bogusław Fiedor, Marian Gorynia, Andrzej Szablewski

Indeks nazwisk

A

Abbasi Kamran 110, 116
Abramowska-Kmon Anita 204, 207, 210, 216, 221
Acemoglu Daron 23, 34, 127, 129, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 181, 182, 257
Adya Monica 69, 70
Akerlof George Arthur 105, 106
Aleksieva Liudmila 178, 182
Alghawi Ibrahim A. 70
Alkire Sabina 53, 55
Allais Maurice 49
Almroth Bethanie M. Carney 167
Altman Edward I. 70
Amiel Yoram 51, 55
Amrhein Valentin 83, 89
Andersen-Ranberg Karen 221
Andryszak Janusz 240, 246, 247
Anghel Ionut 69, 72
Angrist Joshua 38, 44, 45, 46, 55
Antczak Radosław 204, 221
Ante Lennart 62, 70
Applebaum Anne 129
Arauz Andres 116
Arendt Łukasz 8, 15, 169, 170, 173, 176, 179, 182, 183, 201, 245, 253
Arnold Władimir 97
Arntz Melanie 174, 175, 182
Ashenfelter Orley 182
Ashraful Alam 116
Atiya Amir F. 70
Atkinson Anthony 39, 50, 55
Autor David H. 68, 173, 176, 178, 182, 250, 251, 253
Azar Jose 178, 182
Azoulay Pierre 55

B

Babińska-Górecka Renata 202
Backhouse Roger 46, 55
Baczyńska Anna 237, 242
Bagherzadeh Jamshid 69, 71
Bai Xuemei 168
Baker H. Kent 83, 89, 257
Balcerzak Adam 176, 183
Baldwin Richard 141, 152
Balicki Janusz 240, 246, 247
Banaszuk Piotr 12
Bartosik Krzysztof 14
Bauer Susanne 62, 70
Baughman Mat 69, 70
Beaver William 67, 68, 70
Beckera Gary 21, 23
Becker Claudia 89
Bednarski Marek 176, 183, 194, 201
Ben-David Shai 90
Bengio Yoshua 65, 71
Bennett Elena M. 168
Biggs Reinetta 168
Blanchard Olivier J. 147, 152
Bojanowska Elżbieta 182
Bookstaber Richard 129
Börsch-Supan Axel 204, 221
Bouchet Philippe 158, 167
Boulding Kenneth 106
Bowler Diana E. 168
Bradley Liam 148, 152
Broadgate Wendy 167
Brohi Imtiaz Ali 116
Brohi Noor Ahmed 116
Brzeziński Michał 23, 34, 52, 55, 257
Bukowski Paweł 52, 56, 140, 141, 152, 232

C

Caldieraro Marco Antonio 109, 116
 Camus Albert 129, 238
 Card David 47, 182, 277
 Carnap Rudolf 40
 Carpenter Stephen R. 168
 Carrier Martin 41, 56
 Ceriani Lidia 56
 Chapin III Stuart F. 167
 Chard Kyle 69, 70
 Chase Jonathan M. 168
 Cheng Maoyong 111, 116
 Cheng We Geng 109, 116
 Chen Hongyi 116
 Cherrier Beatrice 46, 47, 55, 257
 Chłoń-Domińczak Agnieszka 9, 15, 204, 216,
 218, 221, 231, 232, 245, 246, 254, 257
 Cho Jinsook 71
 Chomsky Noam 42, 56
 Cioara Tudor 69, 72
 Clark John Bates 259
 Coase Ronald 94, 105, 106, 258
 Coats Pamela 69, 70
 Collins Christopher D. 167
 Collopy Fred 69, 70
 Coombs Crispin 183
 Cornell Sarah Elisabeth 167, 168
 Courville Aaron 65, 71
 Cowell Frank 51, 55
 Cowie Robert 158, 167
 Crombie Alistair 42, 56, 262
 Crutzen Paul 158
 Curd Martin 57
 Czakon Wojciech 7, 15, 131, 238, 241, 252,
 258

D

Dahlmann Heindriken 168
 Davoodalhosseini Mohammad S. 116
 Dąbrowski Andrzej 97, 258
 Deininger Klaus 52, 53, 56
 Deming Edwards 183
 Deng Jiapin 109, 116
 de Oliveira Leite Cid 109, 116
 Deszczyński Przemysław 12

Deutsch Lisa 167
 Deveikyte Justina 71
 de Vries Wim 168
 de Wit Cynthia A. 167, 168
 de Zwart Pim 49, 56
 Diamond Miriam L. 167
 Dixon William 21, 22, 34
 Doliński Dariusz 12
 Dorn David 176, 182
 du Jardin Patric 68, 71
 Dunbar Robin 93, 106
 Dyduch Wojciech 14, 234, 244
 Dzionek-Kozłowska Joanna 21, 24, 34

E

Einav Liran 45, 56
 Ellison Glenn 55
 Esteban Joan 51, 56

F

Fant Franklin 69, 70
 Fantke Peter 167
 Feng Lu Susan 55
 Fernández-Villaverde Jesus 116
 Fetzer Ingo 168
 Fiedor Bogusław 3-5, 13, 14, 19-22, 24,
 26, 27, 34, 35, 225, 226, 230, 232, 233,
 244, 246, 249, 258, 278, 279
 Finin Tim 71
 Finkelstein Amy 47
 Fischer Thomas 69, 71
 Fitzpatrick Peter 67, 71
 Folke Carl 167, 168
 Folwarski Mateusz 111, 112, 116
 Forsythe Eliza 178, 183
 Fossen Frank M. 177, 183
 Foster Ian 53, 55, 69, 70
 Fountaine Benoit 158, 167
 Frey Carl Benedikt 174, 175, 183
 Friedman Jarome 78, 85, 89
 Friedman Thomas 99, 106
 Friedman Milton 21, 47
 Fromm Erich 167
 Frum David 129
 Fryer Roland 47

G

Gaffney Owen 167
Gajdos Artur 176, 183
Galbraith John Kenneth 129
Gałęcka-Burdziak Ewa 179, 182
Gao Keming 69, 71
Garratt Rodney 116
Geman Helyette 71
Gentile Alessandro 168
Gerten Dieter 168
Giere Ronald 41, 56
Giné Mireia 178, 182
Gleeson Tom 168
Gołata Elżbieta 14, 244
Gongalsky Konstantin B. 168
Goodfellow Ian 65, 71
Goodman Steven 82, 89
Goos Maarten 176, 183
Gopalakrishnan E.A. 71
Gordini Niccolo 71
Gorynia Marian 3-5, 11-15, 19, 20, 23, 24,
26, 27, 33, 34, 35, 225, 226, 231-233,
240, 244, 246, 247, 249, 258, 278, 279
Grabowski Wojciech 176, 182, 183, 201
Greenland Sander 83, 89
Gregory Terry 174, 175, 182
Greve Peter 168
Grüner Sven 89

H

Haas Christian 69, 70
Hacking Ian 42, 56
Haigh Karen 96, 106
Hall Peter 184
Hamermesh Daniel 44, 45, 56
Hardt Łukasz 5, 13, 14, 22, 35, 37, 38, 46,
56, 225, 227, 229, 231 233, 240, 246,
247, 250, 259, 279
Hardy Wojciech 176, 183, 259
Hassellöv Martin 167
Hastie Trevor 78, 85, 89
Hatch Mary Jo 129
Hauschild Michael Z. 167
Hazell Jonathon 182
Heckenlively Kent 129

Heinke Jens 168
Hershbein Brad 183
Hill Ryan 55
Hiransha M. 69, 71
Hirschauer Norbert 81, 89
Hockuba Zbigniew 23, 34, 259
Hodgson Geoffrey M. 23, 35
Holzer-Żelaźewska Dorota 204, 221
Horodecka Anna 21, 35, 259
Hou Liyang 114, 116
Hryckiewicz-Gontarczyk Aneta 6, 14, 58,
225, 228
Husserl Edmund 42, 56

I

Imbens Guido 47

J

Jajuga Krzysztof 6, 14, 73-75, 89, 225, 229,
233, 244, 251, 259
Jakubowicz Andrzej 240
James Gareth 86, 89, 257-263
Jantsch Antje 89
Jaramillo Fernando 168
Jaspers Karl 93, 106
Java Akshay 71
Jenkins Clive 173, 183, 259
Jones Barry 173, 183, 259
Jørgensen Peter S. 167
Jusot Florence 221

K

Kahn Lisa 177, 178, 183
Kahneman Daniel 38, 46, 49, 136, 259
Kamiński Bogumił 105
Kampis George 56
Kasiewicz Stanisław 239
Kawiński Marcin 240, 246
Keister Roma 176, 183
Keynes John Maynard 37, 38, 39, 173, 183,
259
Keys Patrick W. 168
Kiang Melody 69, 72
Kielczewski Dariusz 230
Koleśnik Jan 7, 15, 107, 237, 241, 252

- Kolm Serge-Christophe 50, 51, 56
 Koloch Grzegorz 99, 106
 Korzyński Paweł 129
 Kossowska Małgorzata 104, 106
 Kostera Monika 129
 Kośny Marek 5, 14, 37, 52, 56, 225, 227, 229, 250
 Kotowska Irena Elżbieta 204, 221
 Kotyński Juliusz 240, 246, 247
 Kowalewski Oskar 110, 116, 260
 Koźmiński Andrzej K. 7, 15, 118, 120, 123, 126, 129, 237, 242, 252, 260
 Krauss Christopher 69, 71
 Krueger Alan 47, 277
 Krugman Paul 46, 56, 260
 Krynojewski Franciszek 198, 201
 Kuciński Kazimierz 232
 Kuhn Thomas 42, 56, 260
 Kukulak-Dolata Iwona 176, 183, 201
 Kuznets Simon 52, 53, 56, 260
 Kvasz Ladislav 56
 Kwaśnicki Witold 34
 Kwiatkowski Eugeniusz 8, 15, 169, 178, 182, 183, 245, 253, 260, 279
- L**
- Laffont Jean-Jacques 95, 106
 Lambin Eric 167
 Lange Fabian 178, 183
 Laudon Kenneth C. 106
 Lawrence David B. 105, 106, 257, 259
 Leakey Richard 158, 159, 167
 Leamer Edward 47, 56
 Lee Jinkook 71
 Leibenstein Harvey 260
 Leigh Daniel 147, 152
 Lenton Timothy M. 167
 Leontief Wassily 173, 260
 Leśniewicz Filip 149, 152
 Letki Natalia 104, 106
 Levin Jonathan 45, 56
 Levy Frank 173, 176, 182
 Lewandowski Piotr 176, 183
 Lewin Roger 158, 159, 167
 Litwin Howard 221
- Liu Jin 177, 183
 Lloyd Elisabeth 41, 56, 261, 262
 Lu Bao-Liang 72
 Ludwig Cornelia 167
 Lyu Wenjing 177, 183
- Ł**
- Łątkowski Wojciech 204, 221
 Łuszczynska Krystyna 14
- M**
- Mace Georginia M. 168
 MacLeod Matthew 167
 Magda Iga 204, 221
 Magdalińska Elżbieta 14
 Majecka Beata 14, 279
 Malaga Krzysztof 12, 231
 Malthus Thomas 158
 Manning Alan 176, 183
 Mansourfara Gholamrezy 69, 71
 Manz Charles C. 129
 Marchewka-Bartkowiak Kamilla 182
 Marczak Robert 191, 201
 Marinescu Ioana 178, 183
 Marks Karol 84, 90
 Masuda Yoneji 173, 183
 Mathews G. 186, 201
 Matwin Stanisław 96, 105, 106
 Mączyńska Elżbieta 13, 35, 185, 201, 231, 260, 278, 279
 McCarthy John 95
 McCulloch Warner 65, 71, 79, 89
 Medsker Larry 69, 71
 Mehl Arnaud 116
 Merton Robert C. 89
 Merwin Charles 67, 71
 Mihm Stephen 22, 35
 Miklaszewska Ewa 116
 Miller Vincent 71
 Mill John Stuart 37, 38, 40
 Minesso Massimo Ferrari 116
 Mitchell Tom 63, 71, 261
 Moore Gordon 170
 Morgenstern Oskar 49, 57
 Mukherjee Tarun K. 83, 89, 261

Müller Christopher 171, 183
Murinde Victor 116
Murnane Richard 173, 176, 182
Musk Elon 62, 63, 70
Mußhoff Oliver 89

N

Nachtigal Heike 178, 184
Naim Moises 129
Nasim Shahzad 116
Nikou Mahla 69, 71
Noga Adam 129
Noone Kevin 167
Nordhaus William 37, 57, 277
North Douglass 23, 35, 38, 57, 261
Novokmet Filip 52, 56

O

Obama Barack 129
Oczkowska Monika 204, 221
Odom Marcus 71
Offer Avner 45, 56
Ohlson James 68, 71
Olszak Celina 104, 106
Ortega y Gasset 125, 126, 127, 129
Osborne Michael A. 174, 175, 183
Ostapiuk Aleksander 21, 22, 35, 261
Owczarek Dominik 191, 201

P

Paczos Wojciech 7, 15, 140, 141, 148, 149, 152, 239, 241, 252
Panek Tomasz 204, 221
Pareto Vilfredo 94, 106
Pater Robert 182
Pearce Craig L. 129
Perek-Białas Jolanta 204, 221
Persson Linn 159, 168
Persson Asa 167
Pęczkowska Joanna 14
Pfarrer Michael D. 72
Phlips Louis 95, 106
Piccari Carlo 71
Pieńkowska-Kamieniecka Sylwia 191, 201
Pietrzak Michał 176, 183

Piketty Thomas 39, 53, 57, 104, 106, 228, 261
Piotrowska Katarzyna 129
Pisany Paweł 110, 116
Pitts Walter 65, 71, 79, 89
Pociecha Józef 6, 14, 73, 88, 89, 225, 230, 233, 251
Poniatowicz Marzanna 14
Popper Karl 40, 57
Porkka Miina 168
Prandecki Konrad 8, 14, 15, 157, 162, 163, 167, 244, 245, 253
Provetti Alessandro 71
Przybyłowicz Ariel 202
Psillos Stathis 57

Q

Qu Yang 111, 116

R

Ramanathan Veerabhadran 168
Ramos Diego F. 116
Rasmussen Dennis 49, 57
Ray Debraj 51, 56
Reger Rhonda K. 72
Reinsel David 61, 71
Restrepo Pascual 173, 174, 175, 177, 178, 181, 182
Revkin Andrew 158, 167
Reyers Belinda 168
Ricardo Dawid 37, 49, 172, 183, 261
Richardson Katherine 168
Rifkin Jeremy 173, 183
Rizopoulos Efthymios 116
Robbins Lionel 261
Roberts Brian H. 58, 71
Robert Tibshirani R. 89
Robinson James 23, 34, 127, 129, 261
Roche Jose Manuel 55
Rockström Johan 159, 167, 168
Rodrik Dani 45, 57, 261
Ross Don 35
Roubini Nouriel 35
Rutkowska-Tomaszewska Edyta 34
Ruzik-Sierdzińska Anna 204

- Ryberg Morten W. 167
Rzepka Malwina 6, 58, 250, 253
- S**
- Sadowski Mirosław 162, 167
Saint-Exupéry Antoine 129
Salomons Anna 176, 183
Samila Sampsa 178, 182
Samuelson Paul 37, 38, 57, 261
Sanches Daniel 116
Sankey Howard 39, 57
Santos Maria Emma 55
Sawuski Jakub 149, 152
Scheffer Marten 167
Schellnhuber Hans Joachim 167
Schilling Linda 116
Schnabel Reinhold 201
Schumpeter Joseph A. 20, 35, 262
Schwab Klaus 59, 71, 268
Sen Amartya 53, 57, 262, 277
Seth Suman 55
Séverin Eric 68, 71
Shalev-Shwartz Shai 90
Shapiro Debra L. 72
Shard Ramesh 68, 71
Shen Wei 114, 116
Sherman Barrie 173, 183
Shi Chuan 69, 72
Shi Zhongzhi 69, 72
Shiller Robert J. 105, 106, 262, 277
Shumway Tyler 68, 72
Sienkiewicz-Matyjurek Katarzyna 198, 201
Siklos Pierre L. 116
Simon Herbert 38, 46, 49, 136, 260, 262, 268
Singh Gurmeet 72
Singh Chandrakant 168
Singla Ravi 72
Skandalis Daphne 178, 183
Skorupska Urszula 244
Smith Adam 37, 38, 39, 46, 49, 57, 72, 172, 183, 260, 262
Smith Raymond 67, 72
Smolić Sime 221
Snyder Timothy 129
Sobiecki Roman 232
Soderberg Gabriel 45
Sójka Jacek 35
Song Xiaodan 71
Sorgner Alina 177, 183
Sörlin Sverker 168
Soros George 24, 35
Squicciarini Mariagrazia 178, 184
Squire Lyn 52, 53, 56
Staal Arie 168
Steffen Will 157, 159, 167, 168
Stoermer Eugene F. 158
Stöltzner Michael 56
Stopka Karolina 202
Stracca Livio 116
Strzelecki Paweł 204, 221
Styrc Marta 204, 221
Sull Donald N. 129
Swengel Ann B. 168
Szablewski Andrzej 3, 4, 5, 13, 14, 225
Szapiro Tomasz 7, 14, 93, 96, 99, 106, 235, 236, 241, 251
Szmids Jan 105
Szreder Mirosław 6, 14, 73, 81, 82, 83, 89, 90, 225, 229, 251, 262
- Ś**
- Ślebzak Krzysztof 195, 202
Śledziwska Katarzyna 104, 106
- T**
- Taffler Richard 68, 72
Tam Kar Yan 69, 72
Taracha M. 221
Taska Bledi 178, 182
te Wierik Sofie 168
Thakor Anjan 109, 116
Thaler Richard 46, 262
Tibshirani Robert 78, 85, 89
Timoszuk Sylwia 221
Tobian Arne 168
Tomanek Artur 202
Tooze Adam 185, 186, 198, 202
Trafimow David 83, 84, 89, 90
Trippi Robert 69, 71

Tseng Belle 71
Tukey John W. 76, 90
Turban Efraim 69, 71
Turrin Richard 110, 111, 116
Tusk Donald 129
Tversky Amos 38, 49, 262

U

Uhlig Harald 116
Uryszek Tomasz 240
Uścińska Gertruda 8, 14, 15, 182, 185, 186,
190, 191, 195, 199, 202, 244, 245, 254

V

van der Ent Ruud 168
van Klink Roel 168
Vapnik Vladimir 84, 88, 90
Verme Paolo 56
Vijay Krishna Menon 72
Villarrubia-Gómez Patricia 167
Vivarelli Marco 173, 184
von Hayek Friedrich August 39
von Neumann John 49, 57
von Weizsacker Ernst Ulrich 105, 106
Vorhies Zach 129

W

Walczak Damian 198, 201, 202
Walraevens Benoit 49, 57
Wang-Erlandsson Lan 159, 168
Wang Gary 99
Wang Jun 72
Wang Zhanyun 167
Wasenaar Christina L. 129
Wązyk Adam 129
Weber Guglielmo 221
Weber Max 94, 106
Weder di Mauro Beatrice 141, 152

Wei Chuan 70
Weierstrass Karl 97
Weinberg Steven 42, 57
Wichary Szymon 104, 106
Wiczner David 178, 183
Wijkman Anders 105, 106
Williamson Oliver 38, 263
Wilson David 21, 22, 34
Winakor Arthur 67, 72
Witten Daniela 89
Włoch Renata 104, 106, 216
Wolski Rich 69, 70
Woźniak-Jęchorek Beata 182
Wróblewska Wiktoria 204, 221

Y

Yang Xi 71
Yan Jun 70
Yin Hujun 72
Yi Zhang 72

Z

Zachariadis Markos 116
Zagórski Krzysztof 129
Zahedi Fatemeh 69, 72
Zaleska Małgorzata 14, 15, 112, 114, 116,
244, 279
Zaleśkiewicz Tomasz 104, 106
Zanc Razvan 69, 72
Zavyalova Anastasiya 72
Zhang Sulan 68, 69, 71, 723
Zhang Zhiyong 68, 69, 71, 72
Zhao Chenchen 178, 183
Zierahn Ulrich 174, 175, 182
Zimmer Katarzyna 165, 168
Zuboff Shoshana 128, 129
Zurada Jacek M. 72
Zwierzchowski Jan 204, 221

Indeks rzeczowy

A

aktywność zawodowa 205
algorytm(y) 60, 64, 65, 69, 77, 78, 87, 96-99
    uczenia maszynowego 43, 78
    genetyczny 96, 97, 99
    komputerowe 63
    mrówkowy 96
    maszyn reaktywnych 77
    rekrutacyjny 104
    sterujący zachowaniem grup 128
algorytmika 58, 60, 62
Amerykańskie Towarzystwo Ekonomiczne 47
analiza
    danych 93
    diagnostyczna i prognostyczna 20
    dyskryminacyjna wielu czynników
        (ang. *Multiple Discriminant Analysis* MDA) 68
    ekonomiczna 20
    ekonometryczna 181
    głównych składowych 79
    literatury przedmiotu 20
    matematyczna 181
    popytu na pracę 169
    sentymentu 6, 65, 66, 228
    statystyczna 181
    zjawisk empirycznych 47
antropocen 157-159, 245
aproksymacja 97, 236
aproksymaty 97
At-Risk-Of-Poverty-or-Social-Exclusion
    rate 53

B

badania 9, 23, 34, 39, 43, 44, 47-54, 58, 62, 66, 67, 69, 74, 76, 80, 83, 90, 100, 112, 113, 122, 128, 136, 142, 145, 147, 148, 175, 176, 180, 181, 204-214, 216-219, 221, 228, 229, 232, 242, 250-253
empiryczne 169, 171, 175, 228, 245
    nad nierównościami 39
    społeczne 220
    empiryczne 74, 177
    reprezentacyjne 83
bank centralny 112-114, 141, 240, 241
banki 107, 108, 110-115, 228, 236, 237, 240, 267
bankowość równoległa 109
Bank Rozrachunków Międzynarodowych 112
bankructwo 62, 67, 68, 70, 141, 146, 251
Bank Światowy 135
bazy *International Federation of Robotics* 175
bezpieczeństwo emerytalne 187
    socjalne 187, 194, 200, 246
bezrobocie 104, 141, 146, 171, 172, 174, 181, 182, 186, 188, 193
    technologiczne 169, 172, 173-175, 180, 245
big data 6, 58, 59, 61, 70, 72, 76, 79, 89, 90, 106, 111, 170, 177, 182, 229, 231, 233, 250
bigtech 110, 115, 116, 228, 237
błąd
    badania *exit poll* 83
    braków odpowiedzi (*nonresponse error*) 81
    losowy (*random error*) 81

- nielosowy 80, 81
 pokrycia (*coverage error*) 81
 pomiaru (*measurement error*) 81
 prognozy wzrostu (*growth forecast error*) 147
 przetwarzania danych (*postsurvey processing error*) 81
- C**
- case-studies 53
 centralny rejestr umów o dzieło 195
cloud computing 70, 170
computer science 71, 229
 cyfrowy pieniądz banków centralnych (*central bank digital currency* – CBDC) 17, 107, 108, 112-115, 117, 236, 237, 240, 241
 cyfryzacja 133
 cywilizacja 119
  - informacyjna 166
  - nowa 166, 167
  - przemysłowa 166
  - rolnicza 166
 czarne łabędzie 22, 134, 164, 165, 238
 czasy przełomów 7, 131, 132, 134, 137, 138, 238
 czwarta rewolucja przemysłowa (przemysł 4.0) 22, 59, 170
- D**
- dane strumieniowe 89
data science 72, 228
Deep Blue 77
Deep Learning – DL 63
 deficyt funduszu emerytalnego 188
  - przywództwa 118, 119
 degeneracja przywództwa politycznego 127
 degradacja środowiska przyrodniczego 165
 demografia 186, 189
 dezintermediacja finansów 107, 108, 115
 digitalizacja gospodarki 22
 długa pamięć krótkotrwała (*long short-term memory*, LSTM) 69
 dobra wolne 160
- dofinansowanie żłobkowe 197
 druk 3D 59
 drzewa
  - klasyfikacyjne 79
  - regresyjne 79
  - decyzyjne 230
  - klasyfikacyjne 230
 dynamika odłożonego popytu 239
 dyscyplina
  - ekonomia i finanse 11, 26
  - nauki o zarządzaniu i jakości 11, 26
  - geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna 26
  - ekonomia społeczna 34
  - nauki o zarządzaniu 16
  - towaroznawstwo 26, 232, 233
 dziedzina nauk ekonomicznych 26, 226
 nauk społecznych 26, 232
- E**
- e-administracja 199
 efekt
  - kreacji nowych zadań 169, 174, 181
  - produktywności 169, 174, 181
  - przemieszczenia (z ang. *displacement effect*) 169, 173, 174, 181
 efektywność 26
  - ekonomiczna 20
  - gospodarowania 20
 ekonomia 6, 7, 11, 13, 14, 20, 25, 26, 28-35, 37, 38, 41, 44, 45, 47, 55, 57, 58, 60, 62, 74, 93-95, 98, 103, 105, 106, 161-163, 167, 220, 223, 225, 226, 228, 231-233, 235, 242, 244, 246, 250, 251, 267, 268
 behawioralna 24
 głównego nurtu 231
 i finanse 28, 228
 instytucjonalna 38, 227
 klasyczna 228
 neoklasyczna 38, 173
 planetarna 165
 polityczna 240
 kosztów transakcyjnych 38
 ekspansja fiskalna i monetarna 239

elastyczność 131, 200, 205, 227, 242, 246
 emergencja 96, 97
 emerytura 185, 188-192, 194, 196, 202,
 214, 215, 247, 248
   groszowa 191, 200
empirical evidence 54
 erozja inscenizacji 136
 estymacja jądrowa 87
 estymatory i klasyfikatory jądrowe 87
 Europejski Fundusz Społeczny 204, 206
 Europejskie Konsorcjum Infrastruktury Ba-
 dawczej SHARE 204
 Europejski Zielony Ład 166
 e-urząd 199
 ewolucja nauk ekonomicznych 157, 167
exit poll 83, 90

F

falsyfikacjonizm 40
 filozofia nauki 42
 finanse 6, 11-14, 25, 26, 28-33, 58, 60, 62,
 74, 146, 162, 190, 225, 226, 250, 252
 finansjalizacja gospodarki 22
 fintech 107-111, 114-117, 228, 236, 237,
 240
 fundusz
   emerytalny 8, 187-191, 202
   płac 38
   rynku pieniężnego 108
   ubezpieczeniowy 200
   ubezpieczeń społecznych 195, 199
   wsparcia osób z niepełnosprawnościami 197
   zbiorowego inwestowania 108
   zdefiniowanej daty 192
 Fundusz Ubezpieczeń Społecznych 188,
 189, 191
 funkcja
   aproksymacyjna 79
   logistyczna 230
   regresji liniowej 87, 230

G

geografia społeczno-ekonomiczna 11, 28,
 226

globalizacja 99, 133
Global Multidimensional Poverty Index 53
 globalna lokalność 99
 globalny fundusz płac 175
 gospodarcza odbudowa 140
 gospodarka przestrzenna 11, 226
 Gotowi na 55 166

H

hipoteza RBTC 176
 historia ekonomii 20, 250
homo oeconomicus 21, 23, 34, 35, 74
 hybrydowe modele pracy 234
 hybrydowy system pracy 104

I

indywidualne konta emerytalne 190
 inflacja 140, 141, 145, 146, 151, 190, 192,
 234, 241
 interdyscyplinarność badań ekonomicz-
 nych 75
 internet rzeczy 59, 170
 istotność statystyczna 73

K

kapitał
   emerytalny 188
   fizyczny 149, 150
   ludzki 140, 142, 143, 148-150, 241
   początkowy 188
   społeczny 248
 keynesizm 173
 kierunki zmian na współczesnych rynkach
 pracy 171
 klasyfikacja nauk ekonomicznych 25
 Komisja Europejska 166
 koncepcja
   capabilities 53
   dualnego rynku pracy 176
   ekonomiczna 161
   homo empaticus 21
   homo sociologicus 21
   homo sustinens 21
   ograniczonej racjonalności H. Simon
   21

- SBTC 177
 sztucznego neuronu 65
 zmiany technologicznej ukierunkowanej na rutynizację (RBTC – *Routinisation-Biased Technical Change*) 170
- konstruowanie algorytmów sterujących zachowaniem grup ludzkich 128
- Konstytucja dla Nauki 26, 28
- kontekst uzasadnienia (*context of justification*) 39
- kreowanie nadmiernej konsumpcji 161
- kryzys
 COVID-19 150, 185, 186
 demograficzny 185
 ekonomiczno-finansowy 185, 245
 energetyczny 158, 164, 185
 finansowy 134, 187, 195
 gospodarczy 199, 200
 klimatyczny 185, 246
 migracyjny 185, 245
 nauk ekonomicznych 226
 pandemii 246
 uchodźczy 196, 199, 200, 201, 246
 wojenny 185
- kształtowanie się podstawowych wielkości ekonomicznych na rynku pracy 171
- L**
- lasy losowe (*random forests*) 87
- liniowa funkcja regresji 87
- liniowe modele uczenia statystycznego 87
- lockdown 137, 140, 141, 148, 153, 164, 165, 178-180, 194, 199, 234
- long COVID* 7, 142, 239
- Luxembourg Income Study 52
- M**
- makroekonomia 13, 20, 23, 46, 142, 163, 226
- maszyna ucząca 85
- maszynowe uczenie 96
- maszyny
 oparte na teorii umysłu 77
 z ograniczoną pamięcią 77
 z pełną świadomością 77
- mechanizm dochodzenia do równowagi na poszczególnych rynkach 23
- megatrendy 21, 133-137, 226, 235, 242, 269
- metoda(y)
 algorytmiczne 70
 agregacji bootstrapowej (*bagging*) 87
 analizy skupień (*cluster analysis*) 79
 drzewkowe 87
 dyskryminacji 78
 eksploracyjna 75, 76 79, 80, 84
 hipotetyczno-dedukcyjna 40
 ilościowe 75, 79
 indukcji eliminacyjnej 40
 klasyfikacji 78
 matematyczne 79, 94, 95
 najbliższego sąsiada 79, 87
 naukowa 94
 przetwarzania języka naturalnego 67
 redukcji wymiaru 78
 regresji 79, 86
 statystyczna 79, 230
 statystyki matematycznej 76
 statystyki opisowej 76
 sztucznej inteligencji 76, 105
 uczenia maszynowego 69, 79, 229
 uczenia nienadzorowanego 87
 uczenia statystycznego 79, 84, 87, 229
 wektorów nośnych (*support vectors machine*) 79, 87
 weryfikujące 75, 76
 wielomodelowe 230
 wnioski statystycznego 79
 wzmacniania (*boosting*) 87
- metodologia 20, 250
 nauk ekonomicznych 232
 uczenia statystycznego 230
- miernik skali automatyzacji 170
- Międzynarodowy Fundusz Walutowy 119, 146, 147, 150, 164
- międzynarodowy program oceny kompetencji osób dorosłych PIACC 175
- migranci 195

- mikroekonomia 20, 163, 181, 226
 mikropoświadczenia 105
 model(e)
   addytywne 87
   algorytmiczne 58, 70
   ALM 176, 179
   Altmana 68
   ARIMA 69
   człowieka ekonomicznego 226
   człowieka gospodarującego 21
   ekonometryczny 70
   ekonomiczny (szok popytowy i poda-
   żowy) 239
   kontroli behawioralnej 128
   liniowe 87
   logitowy 87
   LSTM 69
   matematyczne 75
   negocjacji 96
   regresji 52
   regresji liniowej 47
   REMM (*Resourceful, Evaluating and
   Maximizing Man*) Mecklinga i Jen-
   kinsa 21
   selektywnie racjonalnego człowieka go-
   sodarującego H. Leibensteina 21
   sieci neuronowych 68
   szachownicy Schellinga 41
   typu semiparametrycznego 87
   uczenia głębokiego 65
   uczenia nadzorowanego 64
   wnioskowania statystycznego 81, 83
 multiparadygmatyczność nauk ekonomicz-
 nych 34
 myślenie dedukcyjne 21
   modelowo-dedukcyjne 226
- N**
- naiwna indukcja 39
 nanotechnologia 59
Natural Language Processing 1 – NLP 63,
 67
 nauki
   ekonomiczne 11, 19, 225, 227, 245
   o zarządzaniu i jakości 26, 28, 226,
   231, 232
   społeczne 233
 naukowy bodziec
   podażowy 98
   popytowy 98
 neobanki 111
 niebankowe pośrednictwo finansowe 108
 nieliniowa funkcja regresji 79
 nierówność 22, 37, 39, 48-55, 95, 101, 104,
 135, 142, 181, 186, 227, 228, 234, 239,
 247
 niesamodzielność 8, 185-187, 193, 200,
 247, 248
 nowa
   ekonomia instytucjonalna 23
   ekonomia polityczna 23
   technologia 234
 nowoczesne technologie 8, 104, 169, 171-
 -175, 180, 181, 245
 nurt
   alternatywnej ekonomii 231
   neoklasycyzy 172
   normatywny w modelowaniu 226
   instytucjonalny 23
- O**
- obliczenia kwantowe 59
 ocena (ang. *judgement*) 136
 odbudowa pocovidowa 151
 oddziaływanie
   emocjonalne 121
   etyczne 121
   informacyjne 121
   kulturowe 121
   motywacyjne 122
   na rozmiary zatrudnienia i bezrobocia
   172
   na struktury tych wielkości 172
   polityczne 121
   uprawnień 121
 ograniczone przywództwo 118, 128, 237
 opis statystyczny 54
 optymalizacja 97, 236
   portfela 67

- osoby starsze 205
 Oxford Covid-19 Government Response Tracker (OxCGRT) 208
- P**
- pakiet fiskalny 141
 pandemia COVID-19 11-13, 15, 93, 94, 100, 104, 106, 107, 110, 112, 115, 119, 126, 128, 140-148, 150-153, 158, 164, 165, 169-171, 178-186, 189, 190, 193, 194, 198-200, 20-217, 219-223, 234, 239, 241, 244-247, 268
 paradoks Solowa 170
 paradygmat statystyki matematycznej 88
   uczenia statystycznego 230
 Parlament Europejski 166
 perceptron wielowarstwowy (MLP) 69
 pierwsza rewolucja przemysłowa 58
 piramidy finansowe 108
 PKB 100, 140, 141, 143-146, 149-151, 164, 189, 197, 235, 239-241, 267
 planowanie scenariuszowe 131, 133
 platformy pożyczkowe *Peer-to-Peer* (P2P) 108-110, 114
 początek globalizacji i rozkwitu wielkich korporacji 58
 podejście zadaniowe w analizie popytu na pracę 169
 pojazdy autonomiczne 59
 pojęcie populacji generalnej oraz próby 88
 polikryzys 185, 200
 polityka
   ekonomiczna 187, 232
   gospodarcza 226
   klimatyczna 166, 247
   przewzrostowa 23
   społeczna 186, 187, 193, 196, 200, 246
   zdrowotna 246
 polski bon turystyczny 199
 pomiar nierówności 37
 populizm 118, 126, 127, 240
 popyt na pracę 169, 172, 174-176, 179, 181
 porozumienie paryskie 165
 postęp
   cywilizacyjny 157
   technologiczny 73, 201, 228, 229
 pozastatystyczne źródła poznania nauk w ekonomii 21
- praca
   hybrydowa 101, 236
   zdalna 101, 104, 165, 180, 194, 215, 219, 236, 242
 prawdopodobieństwa 89
 prognozowanie 6, 62, 67-70, 85, 94, 133, 137, 229, 238, 250, 251
   zmian na rynku akcji 69
 próba losowa 83
 przejście od technologii mechanicznej do analogowej 58
 przełom 59, 131, 132, 138
   technologiczny 95
 przemysł 4.0 22, 59, 170
 przesąd 94
 przetwarzanie
   danych 61, 95
   języka naturalnego 64
 przewyżczanie ograniczeń 128
 przywódca 122, 123, 240
   artysta 120, 237
   kapłan 120, 237
   menedżer 120, 123, 136, 237
 przywództwo 118-129, 234, 235, 237, 238, 240, 242, 243
   biznesowe 119, 120, 128
   naukowe 120
   polityczne 120
   religijne 120
   rozmyte 125
   społeczne 119, 120, 235
   sportowe 120
- Q**
- quasi-dziedziny 11
- R**
- Rada Stabilności Finansowej 108
 Rady Doskonałości Naukowej (RDN) 5, 25, 28-33, 226, 232, 233, 251, 252
 ramy instytucjonalne 131, 138
 regresja

- liniowa 86
- logistyczna (ang. *Logistic Regression* – LR) 68
- regulacja publiczna 23
- rekurencyjne sieci neuronowe (ang. *Recurrent neural networks* – RNN) 69
- rewolucja 138, 179
  - naukowa 42
  - naukowo-techniczna 58
  - przemysłowa 58, 170
  - technologiczna 59
  - wiarygodności w ekonomii (*credibility revolution in economics*) 47
- robotyka 59
- rodzinny kapitał opiekuńczy 197
- role przywódców 237
- rozproszone przywództwo 118
- rozwiązania instytucjonalne 132
- rozwój
  - modeli sztucznej sieci neuronowej (ang. *artificial neural network* – ANN) 68
  - nurtu normatywnego w ekonomii 24
- równoległa bankowość (zob. *shadow banking*)
- ruch migracyjny 187
- rynek
  - finansowy 192
  - kryptowalut 63
  - pracy 8, 12, 47, 142, 143, 169-173, 177-182, 186, 187, 194, 196, 197, 200, 214, 217, 219, 239, 245
- ryzyko 98, 107, 108, 111, 113-115, 120, 135, 146, 157-160, 163, 175, 177, 193, 205, 237, 245
- S**
- samoprzywództwo (*self-leadership*) 120, 237
- sąd naukowy 93
- segmentacja rynku pracy 169, 176, 177, 181, 201, 217, 245
- shadow banking* (równoległa bankowość) 7, 108, 237
- SHARE 9, 15, 204-214, 216, 218-222, 245-247
  - Corona 1 206, 214, 218
  - Corona 2 9, 206, 207, 209-211, 213, 214, 216, 218, 219
  - ERIC 221
- sieci
  - długiej pamięci krótkotrwałej 69
  - jednokierunkowe 88
  - neuronowe 65, 66, 68, 69, 79, 80, 88, 96-98, 228, 230, 236
- Siri 60
- skolaryzacja 176
- stabilizacja makroekonomiczna 23
- starzenie się ludności 185-187
- statystyka 76
  - matematyczna 87
- stopa
  - bezrobocia 188
  - procentowa 228
  - zastąpienia 189, 191
- strateg 137
- strategia 20, 21, 131, 132, 134, 137, 138, 226
  - filozoficzna 20, 225
  - historyczno-socjologiczna 21, 226
  - nauk społecznych 225
- strategizowanie 137
- straty środowiskowe 160
- struktura zatrudnienia 179
- struktury poznawcze 131, 136, 137
- styl
  - myślenia (*style of thinking*) 42
  - rozumowania (*style of reasoning*) 42
- symulacja 94
- system
  - emerytalny 189, 247
  - finansowy 228, 240
  - samouczący się 89, 230
  - ubezpieczeń emerytalnych 246
- sytuacja ekonomiczna 205, 206
- szczepienia 140, 147, 212, 214
- szkoła planistyczna 133
- szok 204
  - podażowy 21, 140
  - popytowy 140

- sztuczna inteligencja (AI – *Artificial Intelligence*) 6, 7, 14, 59, 60, 63, 64, 76-78, 85, 88, 89, 93-100, 102, 103, 105, 106, 111, 170, 177, 182, 184, 234, 235, 236, 239-242
- Ś
- ślad ekologiczny 159, 246
- środowisko przyrodnicze 167
- środowiskowe koncepcje rozwoju 157
- świadczanie
- Dobry Start 300+ na wyprawkę szkolną 197
  - rodzinne 197
  - solidarnościowe 194
  - uzupełniające 200
  - wychowawcze Rodzina 500+ 197
- T
- tarcza antykryzysowa 146, 194
- technologia 170, 237
- big data* 111
  - blockchain* 109, 111
  - chmury obliczeniowej 111
  - „zielona” 180
- Technologie Informacyjne i Komunikacyjne (TIK) 170
- tendencja demograficzna 169
- teoria
- cykli gospodarczych 133
  - dobrobytu 49
  - ekonomii 20, 37, 167
  - gier 47
  - naukowa 41
  - perspektywy 38
  - preferencji ujawnionych 38
  - rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej 88
  - realnego cyklu koniunkturalnego 21
  - równowagi ogólnej Arrowa-Debreu 39
  - segmentacji rynku pracy 176
  - zmiany technicznej faworyzującej wysokie kwalifikacje (SBTC – *Skill-Biased Technical Change*) 170
- testowanie hipotez 73
- test
- statystyczny 82
  - Turinga 77
- The National Science Foundation (NSF) 48
- transformacja
- energetyczna 228
  - modeli (tzw. *Transfer Learning*) 98
  - rynków pracy 170
- trzecia rewolucja przemysłowa 58
- tworzenie sensu 137
- typ
- analizy (*type of study*) 44
  - architektury 88
  - eksperymentalny 44
  - empiryczny na danych zastanych 44
  - empiryczny na samodzielnie uzyskanych danych 44
  - ograniczeń, którym poddani są przywódcy 121
  - teoretyczny 44
- U
- ubezpieczenia społeczne 188, 194-196
- uchodźcy 185, 197-199, 248
- uczenie
- głębokie 67
  - maszynowe (ML – *Machine Learning*) 6, 60, 63, 65, 67, 69, 73, 76, 78, 85, 87, 88, 170, 177, 228, 230, 234
  - sieci neuronowej 97
  - statystyczne (*statistical learning*) 73, 78, 85, 86, 88, 89
- urbanizacja 58
- użyteczność 5, 14, 19, 22, 25, 37, 38, 134, 225, 226
- V
- variety* 61
  - velocity* 61
  - veracity* 61, 62
  - volume* 61
  - VUCA (*Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity*) 133, 134, 238

W

- waloryzacja emerytur i rent 190
- weryfikacja
  - empiryczna 96, 236
  - matematyczna 96, 236
  - praktyczna 96, 236
  - społeczna 96, 236
  - systemowa 96, 236
- WFA (*Work From Anywhere*, koncepcja pracy z dowolnego miejsca) 234
- Wielki Kryzys 67
- wnioskowanie statystyczne 54, 73, 82-84, 229
- World Governance Index* 110
- World Income Inequality Database* 52
- World Inequality Database* 53
- wskaźnik *p-value* 67, 73, 82
- wskaźnik rygoru rządowego (*Government Stringency Index*) 208, 209, 217
- współczynnik
  - Atkinsona 52
  - Giniego 49, 50, 52
- współdzielenie przywództwa (*shared leadership*) 120
- współdzielone przywództwo 237
- współzależność ekonomii 94
- wydolność funduszu 189
- wykluczenie cyfrowe przedsiębiorstw i grup społecznych 170
- wyzwania
  - dla polityki społecznej 200
  - dla rynku pracy 169
- wzrost
  - gospodarczy 7, 140, 147, 148, 171, 226, 240
  - konsumpcji 164

Z

- zabezpieczenia społeczne 186, 187, 190, 193, 194, 200
- zadaniowa struktura popytu na pracę 181
- zagrożenia środowiska przyrodniczego 157
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) 185, 187-202, 246-248, 254, 255
- zaraza 118, 123, 125, 128, 129
- zarządzanie 67, 136, 235, 236, 241-243, 252
  - kryzysowe 185, 187, 198, 246
  - ryzykiem 67
  - strategiczne 132, 133, 238
- zasady reprezentacji proporcjonalnej 25
- zbiór uczący 230
- zdolność do mobilizacji zwolenników 123
- zjawisko empiryczne 39, 43, 46
- zmiany
  - cywilizacyjne 158
  - demograficzne 187, 191
  - klimatyczne 166, 228, 240
  - popytowej strony rynku pracy 172
  - technologiczne 170
  - w strukturze popytu na pracę 169, 176, 180, 181, 245
- zmierzch demokracji 118, 125
- znaczenie badań deskryptywnych 74
- zwolnienia z opłacania składek ubezpieczeniowych 194
- zwrot
  - empiryczny (*empirical turn*) 37-39, 42, 43, 46, 227, 230, 231, 233
  - historyczny 42
  - kognitywny 46, 227
  - lingwistyczny 42
  - narratywistyczny 42
  - realistyczny 42

Wybrane tytuły wydawnicze Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

Seria: Nobliści z ekonomii

David Card, Alan Krueger (2023)

Mit i pomiar. Nowa ekonomia płacy minimalnej

William Nordhaus (2021)

Kasyno klimatyczne. Ryzyko, niepewność i ekonomia globalnego ocieplenia

Joseph E. Stiglitz, Jean Paul Fitoussi, Martine Durand (2019)

Poza PKB. Mierzmy to co ma znaczenie dla rozwoju społeczno gospodarczego

George A. Akerlof, Robert J. Shiller (2017)

Złocić frajera. Ekonomia manipulacji i oszustwa

Mathias Dewatripont, Jean Charles Rochet, Jean Tirole (2017)

Zbilansować banki: nauka z kryzysu finansowego

Robert J. Shiller (2016)

Finanse a dobrobyt społeczny

Nicolas Barr, Peter Diamond (2014)

Reformy systemu emerytalnego. Krótki przewodnik

Joseph E. Stiglitz, Amartya Sen, Jean Paul Fitoussi (2013)

Błąd pomiaru. Dlaczego PKB nie wystarcza?

Christopher A. Pissarides (2012)

Teoria bezrobocia w stanie równowagi

Dale T. Mortensen (2012)

Dyspersja płac. Dlaczego podobni pracownicy zarabiają różnie?

Joseph E. Stiglitz (2010)

Freefall. Jazda bez trzymanki

Seria: Społeczna Gospodarka Rynkowa**Elżbieta Mączyńska, Piotr Pysz, Maria Urbaniec (red. n.) (2023)***Społeczna Gospodarka Rynkowa – Ordoliberalizm a nieład współczesnego świata***Elżbieta Mączyńska, Piotr Pysz (red. n.) (2022)***Społeczna Gospodarka Rynkowa – ustrojowa przyszłość***Elżbieta Mączyńska, Piotr Pysz (red. n.) (2021)***Społeczna Gospodarka Rynkowa w dobie pandemii i postpandemii***Elżbieta Mączyńska, Piotr Pysz (red. n.) (2020)***Społeczna Gospodarka Rynkowa i integracja europejska w czasach dziejowego przełomu***Elżbieta Mączyńska, Piotr Pysz (red. n.) (2019)***Społeczna Gospodarka Rynkowa a wartości europejskie***Elżbieta Mączyńska, Piotr Pysz (red. n.) (2018)***Społeczna Gospodarka Rynkowa - Polska i integracja europejska***Elżbieta Mączyńska (red. n.) (2015)***Modele ustroju społeczno-gospodarczego. Kontrowersje i dylematy***Elżbieta Mączyńska (red. n.) (2014)***Ekonomia dla przyszłości***Piotr Pysz, Anna Grabska, Michał Moszyński (2014)***Spontaniczne i stanowione elementy ładu gospodarczego w procesie transformacji – dryf ładu czy jego doskonalenie?***Elżbieta Mączyńska, Piotr Pysz (red. n.) (2013)***Ordoliberalizm i społeczna gospodarka rynkowa wobec wyzwań współczesności***Ludwig Erhard (2011)***Dobrobyt dla wszystkich*

X Kongres Ekonomistów Polskich (monografie pokongresowe)**Bogusław Fiedor, Marian Gorynia, Elżbieta Mączyńska (eds.) (2022)***The Economic Sciences and Contemporary Challenges. Fundamental Problems in Theory and Practice***Stanisław Owsiak, Jerzy Wilkin, Małgorzata Zaleska (red. naukowa) (2022)***Sfera realna i regulacyjna gospodarki***Eugeniusz Kwiatkowski, Beata Majecka, Ewa Mińska-Struzik (red. naukowa) (2022)***Gospodarka a megatrendy rozwoju współczesnego świata. Tom I***Eugeniusz Kwiatkowski, Beata Majecka, Ewa Mińska-Struzik (red. naukowa) (2022)***Gospodarka a megatrendy rozwoju współczesnego świata. Tom II***Bogusław Fiedor, Marian Gorynia, Łukasz Hardt (red. naukowa) (2021)***Jednorodność czy pluralizm. Rozważania nad naturą nauk ekonomicznych i gospodarki***Bogusław Fiedor, Marian Gorynia, Elżbieta Mączyńska (red. naukowa) (2020)***Nauki ekonomiczne i wyzwania współczesności. Fundamentalne problemy w teorii i praktyce*

Pełna oferta wydawnicza (również w wersjach elektronicznych) dostępna jest w księgarni internetowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego
www.ksiazkiekonomiczne.pl

Książki można również kupić w siedzibie PTE
ul. Nowy Świat 49, 00 042 Warszawa
tel. 22 551 54 01, e mail: sklep@pte.pl

(...) Redaktorom monografii udało się zgromadzić wiodących polskich ekonomistów, wyznaczających trendy w rozwoju nauk ekonomicznych. Warto zauważyć, że poszczególne opracowania w różnym stopniu odwołują się do pandemii i jej skutków. Niektóre z nich koncentrują się niemal wyłącznie na wpływie pandemii na określone zjawiska ekonomiczne. Inne natomiast traktują pandemię jako dalsze tło dla swoich rozważań. Wszystkie jednak mają na względzie procesy ewolucji nauk ekonomicznych. Wszystkie również reprezentują wysoki poziom merytoryczny.

Fragment recenzji
prof. dr. hab. Stanisława Rudolfa

(...) Z całą pewnością w publikacji podjęto bardzo ważną i aktualną problematykę. Nie ma zatem wątpliwości, że wydanie dorobku konferencji *Ewolucja nauk ekonomicznych II. Ekonomia a pandemia COVID-19 – potrzeba bieżących dostosowań czy zmiany paradygmatu?* jest zdecydowanie uzasadnione. Tym bardziej, że konferencja ta była kontynuacją zorganizowanej cztery lata wcześniej konferencji *Ewolucja nauk ekonomicznych. Jedność a różnorodność, relacje do innych nauk, problemy klasyfikacyjne*. Zakres problemów podejmowanych przez autorów jest bardzo szeroki.

(...) Dotyczą one fundamentalnych zagadnień, które są przedmiotem wielu dyskusji i kontrowersji w literaturze światowej. Autorzy piszą o problemach trudnych, wymagających wszechstronnej i głębokiej wiedzy.

Fragment recenzji
prof. dr. hab. Piotra Dominiaka

ISBN 978-83-65269-43-0

9 788365 269430

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne